

Virksomhetsplan
for
Barnas Moa

2019-2023

Innledning:

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som skal planlegges, dokumenteres og vurderes. Hver barnehage står fritt til å velge metoder. Likevel er det en del lover og rammer som må følges.

De nasjonale styringsdokumentene våre er;
Lov om barnehager, (barnehageloven)

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64>

og

Rammeplan for barnehagen; Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver

<https://www.udir.no/rammeplan>

Vår virksomhetsplan bygger derfor på «Barnehageloven» og «Rammeplan for barnehagen». Virksomhetsplanen er ment å skulle være retningsgivende for det pedagogiske arbeidet i barnehagen, og en oversikt for foreldrene til å se hvordan vi arbeider.

Barnas Moa har en felles virksomhetsplan som gjelder for 4 år av gangen.

Barnehagen har en felles årsplan for hele barnehagen, og avdelingsvise periodeplaner. I kommunikasjonskanalen MyKid kan foreldre få oversikt over hva som skjer, enten i form av nyhetsbrev eller i kalenderen med viktige ting som skal skje, f.eks. turer, bursdager, planleggingsdager etc.

Generell del:

Presentasjon av Barnas Moa:

Barnas Moa er en privat barnehage som startet som en liten familiebarnehage i august 2002 og ble en ordinær, privat barnehage i 2004. Barnehagen er pr. dags dato godkjent for 54 plasser der barn under 3 år teller som 2 plasser. Barnehagen er organisert i 3 avdelinger, Små-tussan, Tussan og Lekeskolen. Hver avdeling kan igjen ha egne smågrupper. Ved reduserte barnegrupper defineres Lekeskolen som en egen gruppe under Tussan sin avdeling.

Avdelingene våre:

Småtussan: 6-9 barn fra 0-1,5 år

Tussan: 12-18 barn fra 2-6 år

Lekeskolen: 9-12 barn fra 2-6 år

Organisering beror på barnetall og vil justeres både i forhold til endringer i barnetall eller andre faktorer som vil påvirke hvordan vi best kan tilpasse tilbudet (f.eks. organisering i kohort pga. Covid-19, som gir redusert kryss-smitte mellom avdelingene.)

Tilpasninger i forhold til Covid-19:

Barnehagen har en struktur som gjør det enkelt å tilpasse tilbudet på naturlig vis uavhengig av smittevern-nivå. Ved overgang til rødt nivå vil åpningstiden bli justert og kohort-størrelsene tilpasset helsemyndighetenes anbefalinger, hvilket i vårt tilfelle betyr tre isolerte avdelinger med egne innganger og uteområder.

Barnehagen må forholde seg til bemanningsnorm der det er 1 voksen på 6 plasser. Barn teller to plasser fram til høsten de fyller 3 år. Likeledes skal barnehagen ha en pedagogtetthet på 1 pedagog per 14. barn der barn fra høsten de har fylt eller fyller 3 år teller to plasser. Fordelingen på de ulike avdelingene kan variere avhengig av individuelle behov og naturlig tilpasning av gruppene, men totalt på huset er dette et minstekrav til pedagogtetthet og bemanning når alle er på jobb.

På grunn av lang åpningstid som overstiger de ansattes arbeidstid, samt at barn ofte har lengre "arbeidsdag" enn ansatte, så vil barnehagene sjelden kunne oppfylle bemanningsnormen i hele åpningstiden inntil myndighetene bevilger finansiering for dette. På grunn av dette må barnehagen ha fellesbase tidlig på morgenen og sent på ettermiddagen. Denne løsningen er avhengig av at gjeldende smittevernhensyn er ivarettatt (som følge av Covid-19) og at fellesbase har forsvarlig bemanning i forhold til barnetall.

Barnehagedriften er utformet og tilpasset godkjenning for barnehage gitt av Levanger kommune, og må følge Barnehageloven og tilknyttede forskrifter som legger rammer som pedagogtetthet og arealkrav. I tillegg må driften tilpasses arbeidsmiljøloven. Det er per i dag 9 årsverk i barnehagen.

Barnehagen har utmerket seg for sin innsats med å skape et godt kosttilbud. Barnas Moa ble i 2013 den første barnehagen i landet som ble sertifisert med valørmerket i gull hos Debio (90% eller mer innkjøp av økologisk mat) og ble nominert til MATPRISEN 2014 for innsatsen. Vi har hvert år siden fått godkjenning for Debios valørmerke i gull.

Barnehagens åpningstid:

6:30-16:45

(Noe begrenset åpningstid i fellesferien, avgjøres fra år til år.)

Åpningstiden kan bli endret etter pålegg fra myndighetene (smittevern hensyn) eller av økonomiske årsaker slik som endringer i beregning av driftstilskudd.

Å bli kjent med barnehagen:

Vi mener den tradisjonelle tilvenningen på 3 dager alene ikke gir god nok trygghet til de fleste barn og foreldre og vi satser derfor på utvidet tilvenning tilpasset til hver enkelt familie.

Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling. (Rammeplanen-17)

Besøksdager i barnehagen:

1-2 måneder før barnet skal begynne i barnehagen får foreldrene tilbud om besøksdager i barnehagen. Besøksdagene varer gjerne i et par timer på formiddagen. Dette for at både foreldrene og barna skal bli kjent med barnehagens lokaler og miljø, de ansatte og de andre barna før de skal starte tilvenningen i barnehagen.

Å ha hyppige besøksdager resulterer gjerne i at tilvenningsperioden går enklere, alle kjenner hverandre litt, og foreldrene blir tryggere på barnehagen, og dette igjen gir tryggere barn.

Tilvenning i barnehagen:

Det å begynne som ny i barnehagen, kan være litt «skummelt» både for barn og foreldre. Vi har barnets beste i fokus og legger til rette for at tilvenningen skal skje på best mulig måte.

Alle foreldre får en egen foreldresamtale i løpet av den første tiden i barnehagen.

Vi har utarbeidet et eget opplegg for en oppstartssamtale, der hensikten er å utveksle informasjon som er relevant for å kunne arbeide best mulig med barnet. Dette for å bli godt kjent med det nye barnet og få god innsikt i foreldrenes og familiens livssituasjon blant annet ved å tegne nettverkskart.

De fleste arbeidsplasser har et velferdsreglement som gir foreldre rett til permisjon med lønn for tilvenning av barn i barnehage.

Det er veldig individuelt hvordan barn tilpasser seg den nye hverdagen, men det er uansett lurt å sette av minimum 3 dager til tilvenningen. Dette er også vårt utgangspunkt når vi tar imot nye barn og foreldre. Dersom foreldre har bedre tid, er dette bare positivt.

Barnet og kanskje også foreldrene knytter seg gjerne til en bestemt person på avdelingen, og da kan denne personen følge opp barnet og familien spesielt den første tiden. Alle ansatte på avdelinga er godt vant med å være trygge voksne for de som er ny.

Den første dagen i barnehagen:

Den første dagen brukes til å bli kjent med barnehagens rutiner, og kan regnes som en besøksdag, til tross for at barnet og foreldrene kanskje allerede har vært på flere besøksdager.

Ansatte blir kjent med barn og foreldre, og barn og foreldre blir kjent med de ansatte, barnehagens miljø, dagsrytme og rutiner. Foreldre er sammen med barnet hele tiden, slik at det skal bli tryggest mulig for alle parter, og ikke minst for barnet. Foreldre er aktivt med på å introdusere det nye miljøet. De stiller barnet selv, sitter sammen med det under måltidet, er i rommet under barnets lek etc. Den første dagen varer gjerne bare et par-tre timer, da det er mange nye inntrykk som skal fordøyes for barnet. Personalet og foreldre avtaler hvordan de legger opp neste dag.

Den andre dagen i barnehagen:

Foreldre avtaler med de ansatte på avdelinga når de skal komme den andre dagen. Det er gjerne nok å være i barnehagen 4-5 timer. Personalet overtar mer av ansvaret for barnet, sitter sammen med barnet når det skal spise, steller barnet, legger ned barnet når det skal sove, leker med barnet etc. Foreldrene er i bakgrunnen, men deltar ikke aktivt sammen med barnet denne dagen. Dersom det går veldig bra, kan foreldrene gå en liten tur mens barnet sover.

Den tredje dagen:

Utgangspunktet for den tredje dagen, vil være hvor godt tilvendt barnet er etter de to første dagene. Denne dagen må derfor planlegges etter avtale mellom foreldre og personalet. Vi prøver å få den tredje dagen til å bli tilnærmet lik en vanlig dag i barnehagen, men heller ikke denne dagen trenger å vare mer enn 5-6 timer. Korte dager i begynnelsen gjør barna tryggere. De trenger ikke være borte fra foreldrene sine så lenge i gangen, og de ser at de blir hentet igjen før det har gått så mange timer. Denne dagen kan foreldrene levere og reise med en gang dersom de ser at det går greit, men de må være tilgjengelig dersom det skulle trengs. Pedagogisk leder har introduksjonssamtale med foreldrene i løpet av de første dagene. Målet med denne samtalen er at vi skal bli bedre kjent med barnet, og at foreldrene skal bli trygge på barnehagen.

Hvordan ta avskjed med barnet?

Det er veldig viktig at foreldrene sier klart ifra til barnet når de skal gå og at barnet får erfaring med at foreldrene ikke går før de sier ifra. Det er også viktig at foreldrene går når de sier det, og at barnet får erfare at foreldrene kommer tilbake etter en viss tid.

Det er samtidig viktig at foreldrene ikke viser usikkerhet, eller viser at de har dårlig samvittighet når de må gå, dette smitter ofte over på barnet og barnet blir usikkert og tilvenningsprosessen tar lengre tid. Dette betyr ikke at det ikke er tillatt å være usikker – men snakk med personalet om det, ikke med barnet.

Noen foreldre vil oppleve at barnet gråter ved avskjed om morgenen, dette kan skje de første dagene eller etter noen uker, når alt det som er nytt og spennende ikke er så nytt og spennende lenger. Både barn og foreldre kan oppleve det å ta avskjed som en smertelig prosess i starten. Vår erfaring tilsier imidlertid at barnet slutter å gråt når foreldrene er ute av syne. Vi sender gjerne meldinger i begynnelsen, slik at dere får høre hvordan det går.

Overflytting fra en avdeling til en annen:

Det er veldig viktig med et godt samarbeid mellom avdelingene når et barn skal bytte avdeling.

Foreldrene blir informert, tatt med på samtale, og får si sin mening.

Foreldrene blir forberedt på at den nye avdelinga kanskje har en annen struktur, har flere barn eller har andre rutiner og regler.

Det avtales «besøksdager» mellom avdelingene med de barna som skal over på ny avdeling. Pedagogisk leder på avdelinga gir nødvendig informasjon om barnet/barna til pedagogisk leder på den nye avdelinga. En ansatt følger de barna som skal begynne på ny avdeling over til den nye avdelingen, og er sammen med dem på besøksdagene.

Det er også viktig at både ansatte og foreldre snakker positivt om det å skulle bytte avdeling, slik at det ikke vil oppleves som skummelt.

Dersom det er behov for det, får de nye barna en fast kontaktperson å forholde seg til på avdelinga. Ofte «velger» barnet denne voksenpersonen selv, og det må barnet få lov til.

Barnas Moa har en skjermet småbarnsavdeling og når barnet er klar for nye utfordringer, vil det gå over til en aldersblandet avdeling, dersom vi har ledig plass på denne.

Visjon:

*“En visjon er å sammenligne med et fyrtårn, et Ona fyr som blinker i det fjerne og hjelper oss med å holde kursen. Som sender lysstråler ned til oss når det er mørkt og kaldt og ingen riktig vet hva som skjer, før vi ser lyset: Det er dit, ja! Det er dit vi skal seile! Ikke til fyret men langt forbi. En visjon skal derfor ikke være målbar; den skal ikke engang nås. Den skal gi oss krefter til alltid å ville nå lenger”.
(Ingebrigt Steen Jensen: “Ona fyr”)*

Vår visjon er:

EN GRØNNERE HVERDAG

Denne visjonen ønsker vi å strebe mot ved å jobbe med og ha fokus på:

Økologi, gjenbruk, miljø, gjenvinning og ombruk

Økologisk kosthold og ernæring

Grønt flagg

Barnehagens miljø:

Barnas Moa ligger på Borgsmoen gård i Børsgrenda, i gangavstand til både skog og fjære, og med et rikt antall turmuligheter dette gir.

Vi har store lokaler som gir rom for kunst, kreativitet, lek og samhold, og store uteområder som gir rom for fantasi og utfoldelse.

Vi har sandkasser inne, sandkasse ute, stor borg med sandkasse inni for solfylte/regnfylte dager, vippedyr og sklie, utkikkstårn, scene og amfi. Scenen fungerer som sykkelbane til daglig. For kalde og våte dager har vi lavvo å varme oss i.

Barnehagen har også utvidet aktivitetsområdet med nyttehage og gjenbrukslab., og vi har en naturbase og naturlekeplass ved Rokneshøgda, omdøpt til dinosaurskogen.

Økologisk kosthold:

Et sunt og variert kosthold i barneårene er viktig for vekst, utvikling og helse. Barna spiser mange av måltidene i barnehagen, og barnehagen har derfor stor innflytelse på mat- og måltidsvaner og kostholdet til barna ifølge Helsedirektoratet.

Vi er stolte av å være den første barnehagen i Levanger med fokus på sunt kosthold og ernæring!

Vi har alltid hatt stor fokus på mat, måltider og sunne matvaner i Barnas Moa. Barna får i gjennomsnitt 70-80 % av dagsbehovet for energi i barnehagen, og det vi tilbyr dem av mat, er derfor av stor betydning.

Barna får alle måltidene sine i barnehagen, foreldrene sparer dermed tid.. De slipper å smøre matpakke, og de slipper å haste hjem for å lage middag, for barna har allerede spist et varmt og solid måltid i barnehagen bestående av alle næringsstoffene de trenger.

I følge nasjonale retningslinjer bør alle barn få god tid til å spise, minimum 20 minutter. Hos oss har vi det ikke travelt, ungene får god tid til å spise og kose seg rundt alle måltider, og vi legger vekt på å gjøre måltidene trivelige. Vi tilbyr havregrøt hver dag, og hjemmelaget brød med pålegg til de barna som heller vil ha det. Noen ganger smøres det opp frokost på felles fat som ungene kan forsyne seg fra. Andre ganger kan ungene velge frokost ved å si hva de vil ha som pålegg, noe som gjøres for å fremme språket, og gjøre barna i stand til å ta egne valg, og bli selvstendige.

Måltidene våre:

Frokost:

Havregrynsgrøt og hjemmembakt brød med pålegg.

Lunsjmenyen vår:

To-måltidet:

Brødskeive med pålegg, frukt og grønnsaker.

Når noen har bursdag
får barna havrevafler
til to-måltidet.

Bursdagsfeiring

Mandag

Pasta med tomatsaus, ost og rømme

Tirsdag

Fiskepinner, potet og sesongens
grønnsaker

Onsdag

Vegetartaco med bønner

Torsdag

Fiskekaker med potet, saus og sesongens
grønnsaker

Fredag

Grønnsakspizza med bønner

Grønt flagg prosjektene våre:

Vi har hatt ulike
Grønt
Flagg-prosjekter
de siste årene:

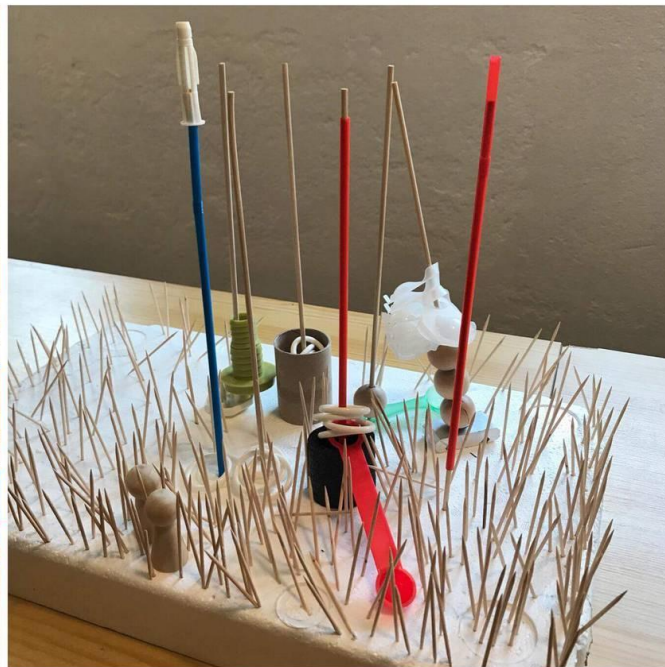
Grønt Flagg er en internasjonal miljøsertifiseringsordning, der sertifiserte deltakere får rett til å heise det grønne flagget, og kan profilere seg som miljøsertifisert gjennom Grønt Flagg. Sertifiseringen gjelder for ett år av gangen, noe som sikrer kontinuitet i miljøarbeidet. Dette, sammen med Debio-sertifiseringen, gjør oss til en svært miljøbevisst barnehage, og vi ser at barnehagebarna blir vant til å forholde seg til miljøet og miljøarbeid så tidlig som mulig, både gjennom holdninger og rutiner. Å jobbe med "Grønt Flagg" viser ovenfor alle at vi jobber seriøst og kontinuerlig med miljøarbeid, og at vi prioriterer miljøet i den daglige barnehagedriften.

2018-2019: Gjenbrukslab.

På låven ble det opprettet et gjenbruks-laboratorium, til stor glede for små og store. Dit går vi med små grupper for å leke oss og være kreative. Her kan barna få utfolde seg fritt med ulikt verdiløst materiale som legger til rette for fantasifull lek.

"Barna skal støttes i å være aktive og skape egne kunstneriske og kulturelle uttrykk." (Rammeplanen-17)

Gjenbruks-laben

2019-2020: “Junkyard Playground”, eller på bedre norsk: “Skrammel-lekeplass”

Dette er en forlengelse av erfaring med å jobbe med “loose parts” / “løse deler”.

Loose parts går ut på: leke og være kreative med verdiløst materiale, samt lek i aktivitetssoner som er opparbeidet i uteområdet; vannlekeplass, samlingsplass/bålplass samt nyttehage.

Verdiløst materiale kan være paller, planker og treverk, rør, gamle badekar og ulike materialer som barna kan bruke til å bygge med og skape noe nytt, ødelegge og rekonstruere. Ingenting er permanent.

Konseptet går ut på å forlenge vår satsning for fri lek, der ingen lekeapparat er predefinert for hvordan de skal lekes med, men leken springer ut av barnas egen fantasi. Dette gir uendelige muligheter for lek hvor barna styrker selvtilitt gjennom risikolek (lek der barn tester sine egne grenser). Dette gir barn robusthet og større motstandsstyrke når de møter utfordringer senere i livet. Dette styrker også språkutvikling og sosial kompetanse, da barna må bli enige om hva de leker, gjøre avtaler og samarbeide. Den voksnes rolle på skrammel-lekeplassen er å være tilgjengelig, legge til rette, observere og sikre barna mot verst tenkelige utfall og hasardiøs lek, og hjelpe alle til å ta ansvar for utstyr og verktøy. Aktivitetene som skjer på skrammel lekeplassen skal ikke være voksenstyrt.

2020-2021: Ut i naturen; Naturbase med koie i Dinosauruskogen

Et prosjekt har alltid en slutt. Barnehageåret 2020-2021 har ponniene igjen inntatt arealet hvor skrammel-lekeplassen var. Våre erfaringer var så gode at vi ønsker å finne en måte å videreføre dette konseptet.

I år er tema “ut i naturen” som Grønt Flagg prosjekt og oppbygging av naturbase. Vi forventer at dette prosjektet på mange måter vil ha mange av de samme positive effektene som vi opplevde med skrammel lekeplassen.

Barnehagens verdigrunnlag:

Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling.

Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og dannelse skal ses i sammenheng. (Rammeplanen-17)

Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene. Alle barnehager skal bygge på verdigrunnlaget som er fastsatt i barnehageloven og internasjonale konvensjoner som Norge har sluttet seg til, slik som FNs barnekonvensjon. (Barnehageloven)

Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen. Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse. (Rammeplanen-17)

Pedagogisk grunnsyn:

Barndommen er en livsfase med egenverdi i likhet med alle andre faser i menneskets livsløp. Barnas Moa tar utgangspunkt i et helhetlig syn på barnet, og ser sammenheng og samspill mellom barns fysiske og mentale forutsetninger og miljøet de vokser opp i. Vi ser på barn som sosiale aktører som selv bidrar til egen og andres læring. Barn er utforskere med skapertrang som i eget tempo vil utvikle sine iboende gaver og talenter. Samtidig skal de lære seg å være en del av et felleskap. Samspill med andre mennesker er avgjørende for barns utvikling og læring, og sosial kompetanse er et av de viktigste målene hvert barn skal tilegne seg i løpet av barnehagetiden.

Pedagogisk grunnsyn er den virkelighetsoppfatningen, de verdiene og holdningene som ligger til grunn for den pedagogiske virksomhet. I en personalgruppe har vi med oss en unik bagasje i ryggsekken. Denne bagasjen er kunnskap, erfaringer og opplevelser vi har tilegnet oss gjennom livet, og utgjør den enkeltes spesielle kompetanse som representerer et viktig bidrag i barnehagens arbeid med barna. Vi reflekterer stadig over grunnsynet for å skape felles holdninger og verdier vi ønsker å legge vekt på, en felles plattform vi ønsker å jobbe ut ifra. Vår væremåte og våre handlinger er forutsetningen for om barnet vil oppleve trygghet, mestring og anerkjennelse.

Vi ønsker å være omsorgsfulle og empatiske voksne som bryr oss om og respekterer det enkelte barnet. Vi ønsker å være voksne som er tilgjengelig i lek og samspill. Vi går ikke inn og styrer leken, men vi kan være med hvis vi blir invitert med av barna. Vi vil at alle barna skal føle at de er betydningsfulle, og at alle har like stor verdi. Dette gjør vi ved at vi tar barna på alvor og anerkjenner følelsene deres; ved å lytte til dem, prøve å forstå dem, og være engasjert i hvert enkelt barn.

Vi ønsker å skape trygghet ved å være både psykisk og fysisk til stede for barna, være rolige, tydelige og positive. Det er vi voksne som har ansvar for atmosfæren og kvaliteten på relasjonene, og vi har tro på at blide og tydelige voksne gir trygge, glade og tillitsfulle barn.

«Se for deg et barn som går og bærer på en skattekiste. Denne kista inneholder alle barnas evner og forutsetninger for å lykkes her i verden. Vår viktigste oppgave i barnehagen er å finne nøklene til kista og hjelpe barnet å låse opp de ulike rommene, slik at det kan få tatt alle sine evner i bruk. Vår oppgave er ikke å fylle kista, men å åpne den og være åpen for det vi måtte finne der!» (Kari Pape)

Vi er derfor på en slags skattejakt hver dag, der vi forsøker å hjelpe barna til å bli en best mulig utgave av seg selv.

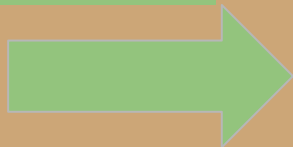
Barnehagens overordnede mål:

I Barnas Moa skal alle barn føle seg trygge. Trygghet er et av de mest grunnleggende behovene som må ligge til grunn for at utvikling skal kunne finne sted.

For å skape trygge barn, må vi voksne være; anerkjennende, bekreftende, forståelsesfulle, hensynsfulle, empatiske, omsorgsfulle, tydelige, engasjerte, forutsigbare, positive og tilstede for barna fysisk og psykisk.

Samtidig med trygghet, er troen på seg selv, å føle seg verdifull, sammen med et godt selvbilde noe av det viktigste et barn kan ha med seg i bagasjen sin.

Vi ønsker at barn skal tilegne seg sosial kompetanse, at de skal vise at de bryr seg om hverandre, løse konflikter og ta andres perspektiv. Vise at de kan ta hensyn, vise omsorg og lære å omgås hverandre på en hyggelig og respektfull måte, slik at alle føler seg betydningsfulle. Vi ønsker å øke barnas emosjonelle bevissthet gjennom at de styrkes i å identifisere egne og andres følelser, og få et tolerant og empatisk forhold til andre. Barnas sosiale ferdigheter utvikles blant annet ved at de øver på å vente på tur, stille spørsmål, dele med andre og gi komplimenter.

For at barna skal kunne gjøre dette:

må vi voksne være et godt forbilde og ha fokus på sosial kompetanse. Vi må vise at vi bryr oss om hvert enkelt barn, vise hensyn og omsorg for alle, være lyttende og anerkjennende, være empatiske, ta barna på alvor, og skape trygghet gjennom omsorg og tilstedeværelse.

Vi i Barnas Moa har tro på at summen av disse overordnede målene skal skape trygge, empatiske og glade barn, som tør å være utforskende, som er læringsvillige, og som har god selvtillit og tro på seg selv.

Spesiell del

Fagområdene og hvordan disse kommer til syne i barnehagen:

Rammeplanen er et arbeidsverktøy for det pedagogiske personalet som skal brukes som et redskap for planlegging, dokumentasjon og vurdering. Den gir i tillegg en oversikt til foreldre og foresatte om barnehagens innhold og oppgaver. Rammeplanen har sju fagområder som barnehagen skal arbeide etter, der hvert fagområde dekker et vidt læringsfelt.

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. (Jf. Rammeplanen-17)

Fagområdene vil sjelden opptre isolert. Flere områder vil ofte være representert samtidig i et pedagogisk opplegg og i forbindelse med hverdagsaktiviteter og turer i nærmiljøet. Arbeidet med fagområdene må tilpasses barnas alder, interesser, barnegruppens sammensetning og øvrige forutsetninger.

Læringsstrategier og utstyr må legges til rette med tanke på barnas ulike behov.

Fagområdene;

tydeliggjøring av progresjon på
hvert enkelt alderstrinn:

Barna tilegner seg masse ny kunnskap og erfaringer i barnehagen. Det de opplever og lærer vil være individuelt, og aktivitetene og utfordringene øker i takt med alder. Barnehagen forsøker etter beste evne å skape en naturlig progresjon i aktivitetene, og tilpasse dem etter barnas forutsetninger slik at de har noe å strekke seg etter.

Kommunikasjon, språk og tekst:

Kommunikasjon; nonverbal og verbal, motta og tolke budskap, og være avsender av et budskap selv.

Språk; norsk, engelsk og tegn til tale

Tekst: skriftlig og muntlig fortelling, poesi, dikt, rim, regler og sanger.

Mål

Målet er at barna skal kunne lytte, observere og gi respons i gjensidig samhandling med barn og voksne. Barna skal kunne uttrykke følelser, ønsker og erfaringer, enten ved hjelp av språk eller kroppsspråk. De skal videreutvikle sin begrepsforståelse og etter hvert benytte et variert ordforråd. Det er også viktig at de lærer å løse konflikter verbalt. Gjennom barnehagen skal barna blant annet bli kjent med bøker, sanger og bilder.

Hvordan legger vi til rette for å oppnå målene?

Rike erfaringer med fortelling, høytlesning, sang og regler kommer språkutviklingen til gode.

Samvær, samtaler og deling av rike opplevelser, er den viktigste ressursen i barnehagen når det gjelder språkmiljø og språkstimulering. Personalet i barnehagen er dessuten viktige språkmodeller for ungene.

Ved bruk av høytlesning og muntlig fremføring på bokmål, nynorsk, dialekt og engelsk blir barna kjent med ulike historier, og lærer verdien av at vi snakker forskjellig.

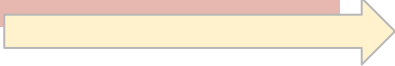
Dikt, sang, rytme, rim og regler vil være i fokus slik at ungene ser sammenhengen mellom det skriftlige og muntlige.

Vi bruker språket aktivt i samhandling med barn, (f.eks. i garderobesituasjon, på turer etc.) Personalet skal være språkbevisste i benevning og bruk av ord i kommunikasjon med barna.

*Kjennetegn/ forventninger/ progresjon ved
10 mnd. – 2,5 år:*

Barna uttrykker seg både verbalt og nonverbalt, med "babling", kroppsspråk, ansiktsuttrykk og etter hvert ord. Barna interesserer seg for nye ord, og kommuniserer med hverandre på hver sin måte.

De benytter språket i større og større grad dess eldre de blir. Barna viser interesse for pekebøker, de ønsker å se i bøker, bli lest for og liker sanger med enkle bevegelser.

Kjennetegn/ forventninger/ progresjon 4 - 6 år

Barna kan å uttrykke seg muntlig, ved å fortelle sammenhengende om opplevelser og erfaringer. De sette ord på følelser og meninger. De får kjennskap til sin egen bokstav, og kan etterhvert å skrive navnet sitt.

*Kjennetegn/ forventninger/ progresjon
2,5 år – 4 år*

Barna utvikler et større ordforråd, bruker det verbale språket mer og mer og begynner å få en god begrepsforståelse.

Barna kan begynne å løse konflikter verbalt. De begynner å snakke sammen om egne opplevelser og forteller selvopplevde historier, de bruker også fantasi.

Barna begynner å interessere seg for tall og bokstaver, de vil gjerne bli lest for, de lytter til lyd og rytme i språket.

Barna utvikler den empatiske evnen sin, og dessuten evnen til å vente på tur.

Kropp, bevegelse, mat og helse

Gjennom kroppslige aktiviteter lærer barn verden og seg selv å kjenne. Barn er kroppslig aktive, og de uttrykker seg mye gjennom kroppen: sanseinntrykk, bevegelser, fysisk aktivitet ute og inne, motoriske ferdigheter og kroppsbeherskelse. Det er dessuten viktig med et godt kosthold.

Mål

Barna skal få kunnskap om kroppen, og forståelse for betydningen av gode vaner og sunt kosthold.

Barna skal få en positiv selvoppfatning gjennom kroppslig mestring.

Barna skal få videreutviklet kroppsbeherskelsen sin og grov- og finmotorikken.

Målet er at alle skal være ute hver dag i barnehagen, de skal få gode erfaringer med friluftsliv og uteliv gjennom alle årstidene.

Hvordan legger vi til rette for å oppnå målene?

Vi gjennomfører en fin veksling mellom perioder med ro, aktivitet og måltider.

Vi drar på ulike turer i forskjellig terreng.

Barna blir oppmuntret til å kle på seg selv, og lærer om hva som er lurt å ha på seg tilpasset vær og temperatur.

Vi spiser og lærer om sunn mat.

Vi lærer om hygiene og vasker hendene når vi har vært ute, før vi skal spise og ved toalettbesøk.

Vi benytter oss av utstyr som fremmer fysisk aktivitet, og vi legger til rette for aktiviteter som gir hvert enkelt barn følelse av mestring.

*Kjennetegn/ forventninger/ progresjon ved
10 mnd – 2,5 år*

Barna begynner å kle på seg enkle plagg selv, f. eks støvler og lue.

Barna er med på trilleturer og andre turer, sitter i vogn og begynner å gå selv etter hvert.

Barna utfordres til å mestre ulike underlag.

Kan sette ord på eller peke på enkelte kroppsdeler

Begynner å tilegne seg gode rutiner ved matbordet, drikke av kopp, spise med gaffel/ skje.

Barna liker å smake på nye matvarer, og spiser variert.

Barna liker å være ute og liker å bevege seg og utforsker verden rundt seg.

Kjennetegn/ forventninger/ progresjon 4 - 6 år

Barna behersker av- og påkledning, og holde orden på sin egen plass i garderoben. Barna går på lengre turer, og har erfaring med utforsking av naturen.

Barna utfordrer seg selv grovmotorisk.

Barna har kunnskap om sunn og usunn mat, og de tør å smake på ny og ukjent mat.

*Kjennetegn/ forventninger/ progresjon
2,5 år – 4 år*

Barna blir mer og mer selvstendig i garderobesituasjonen, får til å kle av og på seg mer og mer.

Barna går selv på tur, bærer sin egen sekk.

Barna tar flere motoriske utfordringer og mestrer ulike underlag.

Barnet læres opp til å bli selvstendige i toalettsituasjon, men den voksne bør alltid være til stede for å hjelpe til, eller kontrollere renslighet.

Barna bruker gaffel/ skje, drikker av kopp, sitter i ro ved bordet.

Barna tør å smake på nye matvarer, har lyst til å smake på nye matvarer, og spiser variert.

Barna utforsker verden, tar vare på naturen og menneskene rundt seg. Barna liker å bruke kroppen sin og trives ute i all slags vær.

Kunst, kultur og kreativitet

Å være sammen om kulturelle opplevelser og å gjøre eller skape noe felles, bidrar til samhørighet. Uttrykksformer som billedkunst og kunsthåndverk, musikk, dans, drama, språk, litteratur, film, arkitektur og design.

Mål

Barna skal utvikle sin evne til å bearbeide sine inntrykk og gi varierte uttrykk gjennom skapende virksomhet.

Barna skal få muligheten til å ta i bruk fantasi, kreativitet og skaperglede.
Barna skal kunne finne på aktiviteter selv uten en voksen.

Hvordan legger vi til rette for å oppnå målene?

Legge til rette for kunstnerisk utfoldelse: De eldste barna har tilgang til bøker og variert materiale og verktøy for skapende virksomhet.

Estetiske aktiviteter gjennom hele året ved bruk av drama, musikk og ulike kunstuttrykk, både 2-dimensjonale og 3-dimensjonale.

*Kjennetegn/ forventninger/ progresjon ved
10 mnd – 2,5 år:*

Barna gjenkjenner sanger og kan etter hver synge med selv. Barna beveger seg til sang og musikk. Utvikler skaperglede, barna tegner og maler, gjerne med fingermaling, men også med pensel.

Kjennetegn/ forventninger/ progresjon 2,5 år – 4 år

Barna synger med og lærer nye sanger. Beveger seg til sang og musikk, og lærer etter hvert ulike bevegelser til sanger.

Barna skaper ulike ting etter oppfordring fra en voksen, men også etter egen, kreativ tenkning. Barna ønsker å bruke forskjellig formingsmateriale

Dramatisering: kle seg ut og spille ulike roller

Kjennetegn/ forventninger/ progresjon 4 - 6 år

Barna har et kreativt forhold til musikk og tekst.

Barna lager utstillinger.

Barna tør å stå frem i gruppa.

Natur, miljø og teknologi

Opplevelser og aktiviteter til alle årstider og i all slags vær. Å bli kjent med og få forståelse for planter, dyr, landskap, årstider og vær. Samspillet i naturen og mellom mennesket og naturen.

Mål

Barna skal få oppleve naturen og undre seg over dens mangfold.

Oppleve gleden ved å være ute i naturen og få erfaringer og kunnskap om dyr, årstider og vær.

Barna skal bli kjent med både skogen og fjæra.

Vi lærer om og bruker sansene våre.

Hvordan legger vi til rette for å oppnå målene?

Være ute i all slags vær og bli kjent med årstidene.

Gjøre barna oppmerksomme på sansene sine ved å snakke om lukt, smak, det vi ser og det vi hører etc.

*Kjennetegn/ forventninger/ progresjon ved
10 mnd – 2,5 år:*

Barna får kunnskap gjennom opplevelser, lærer navn på dyr, fugler og blomster vi ser ute.

*Kjennetegn/ forventninger/ progresjon
2,5 - 4 år*

Barna oppdager forandringer i naturen ved de ulike årstidene.

Barna trives ute uansett vær.

Barna får være med på å bruke tekniske hjelpemidler som pc, kopimaskin, fotoapparat, smarttelefon, digitalt mikroskop etc.

Barna leker med bygge-/ konstruksjonsleik.

*Kjennetegn/ forventninger/ progresjon
4 - 6 år*

Barna skal vite hvordan vi tar vare på naturen.

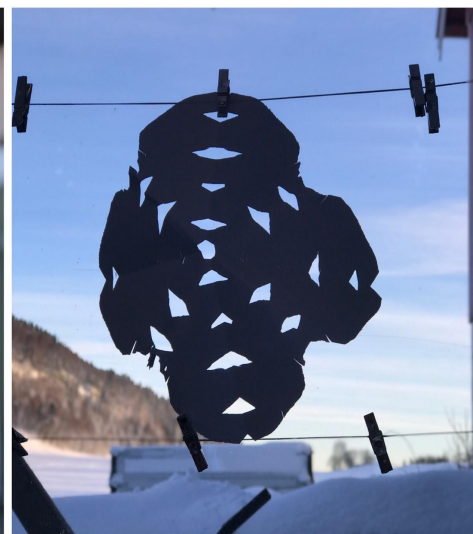
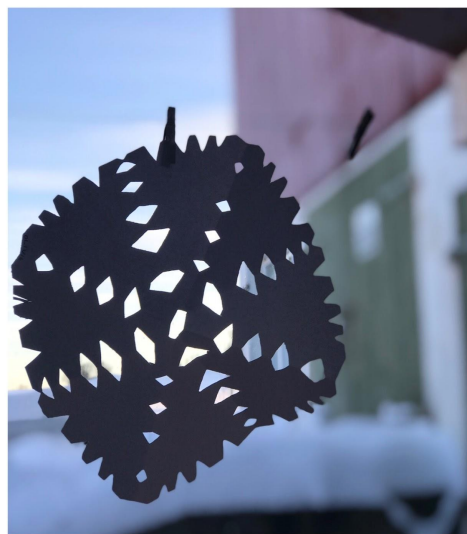
Barna skal kunne kle seg etter været.

Barna skal kunne navnet på de vanligste trær og blomster.

Barna kan enkel kildesortering: restavfall, papir og matavfall.

Antall, rom og form

Barn er tidlig opptatt av tall og telling, de utforsker rom og form, de argumenterer og er på jakt etter sammenhenger.

Mål

Ungene skal tilegne seg gode og anvendbare matematiske begreper.

Barna skal få kunnskap om matematiske sammenhenger gjennom lek og eksperimentering.

Hvordan legger vi til rette for å oppnå målene?

Vi leker med tall og former, vi snakker og ser på likheter, ulikheter, størrelser og mål gjennom å sortere, klassifisere og sammenligne.

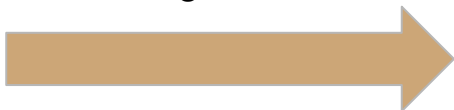
Barna har tilgang til ulike brettspill, klosser og tellemateriell som gir barna erfaring med dette.

Hinderløype inne og ute.

Vi kan benytte mange anledninger som en ressurs til å telle og sortere; barna kan for eksempel være med på å dekke bordet, telle antall kopper og fat.

*Kjennetegn/ forventninger/ progresjon ved
10 mnd – 2,5 år*

Barna leker med klosser, puttebokser og puslespill. De begynner å lære grunnleggende begreper, som; liten, stor, under og over. De skiller etter størrelser og kan sortere leker etter form og farge. Barna lærer seg å telle

Kjennetegn/ forventninger/ progresjon 4 - 6 år

Barna har kjennskap til tallrekken og enkle regnestrategier.
Barna kjenner til ulike geometriske former og mønster.

*Kjennetegn/ forventninger/ progresjon
2,5 - 4 år*

Barna tar selv initiativ til aktiviteter med matematisk innhold, (lotto, bygge med klosser, lego etc.). Barna legger puslespill. Barna bruker matematiske begreper naturlig i hverdagen.
Vi benytter de lekene hver og en viser interesse for som en ressurs til å telle og sortere. Barna interesserer seg for tall og telling.

Etikk, religion og filosofi

Dette er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på, og preger verdier og holdninger.

Mål

Barna skal godta og respektere at alle er ulike og at vi er like mye verd. Norge er i dag et multireligiøst og flerkulturelt samfunn, og barna skal lære seg å respektere mangfoldet samtidig som de skal få med seg grunnverdier og tradisjoner i den kristne kulturarven. Barna vil få kjennskap til de kristne høytider, med fokus på jul og påske. Barna skal tilegne seg samfunnets grunnleggende normer og verdier.

Hvordan legger vi til rette for å oppnå målene?

Vi markerer de kristne høytidene. Vi fokuserer på empati og verdien i å være seg selv. Barna får hjelp til å finne konstruktive løsninger i konfliktsituasjoner for eksempel ved bruk av språket. Undrer oss og filosoferer sammen om alt det spennende som skjer rundt oss. Vi hjelper barna til å sette ord på følelser.

Kjennetegn/ forventninger/ progresjon ved

10 mnd – 2,5 år

De voksne i barnehagen går foran som gode eksempel. Barna får møte voksne som viser respekt og anerkjennelse for barn og andre voksne. Barna får møte empatiske voksne som støtter barnets læring når det gjelder å leve seg inn i andres situasjon. Barnet får møte adekvat grensesetting og trygge voksne, og voksne som veileder i konflikter.

Barna får oppleve tradisjoner forbundet med jul, påske og andre høytider.

Barna får høre juleevangeliet som en historie. Barna får møte voksne som støtter og stimulere barnet i å undre seg og i å stille spørsmål.

Kjennetegn/ forventninger/ progresjon 2,5 - 4 år

Barna får vite om ulike måter å feire høytider og andre begivenheter på. Barna får møte voksne som støtter barnets læring når det gjelder respekt for andre. Barna får møte aktive voksne som lytter og oppmuntrer barna til å fortelle. Barna får erfaringer med bruk av litteratur og drama til samtale og filosofering

Kjennetegn/ forventninger/ progresjon 4 - 6 år

Barna får møte voksne som stimulerer og støtter barnet i å undre seg, og som undrer seg sammen med dem. Barna får kjenne til hvorfor vi feirer de ulike kristne høytidene som for eksempel jul og påske. Barna lærer å respektere hverandre, naturen og andres eiendeler. Barna skal lage og diskutere felles trivselsregler (Jfr. Barns rett til medvirkning). Barna skal få bli kjent med eventyr og fortellinger fra andre land. Barna skal få utvikle kunnskap om land, kulturer og språk. Barna skal få erfare voksne som aktiv samtalepartner, som gir tilbakemeldinger, aksepterer og nyanserer. Barna skal få delta i forberedelse av faste tradisjoner og kulturarrangement. Barna skal lære seg å løse konflikter på egen hånd, med støtte fra de voksne.

Nærmiljø og samfunn

Barns medvirkning i det indre liv i barnehagen kan være første skritt for å få innsikt i og erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn. Styrke kunnskap om og tilknytning til lokalsamfunnet, natur, kunst og kultur, arbeidsliv, tradisjoner, levesett og medier.

Mål

Bli kjent med samfunnet gjennom bruk av nærmiljøet.

Barn skal få forståelse for et inkluderende miljø som motvirker mobbing og rasisme.

Barna skal få erfare at de kan være med på å påvirke sin egen hverdag.

Hvordan legger vi til rette for å oppnå målene?

Oppdage og utforske nærmiljøet: bruk av fjæra, gårdsbesøk, bibliotekbesøk, være med i butikken etc.

*Kjennetegn/ forventninger/ progresjon ved
10 mnd – 2,5 år*

Bli kjent med seg selv om familien sin.
Barna kjenner seg igjen på ulike steder.
Barna uttrykker egne meninger, får være med
på å påvirke hverdagen sin.
Barna blir trygge i barnehagen.

Kjennetegn/ forventninger/ progresjon 4 - 6 år

Samtale rundt naturopplevelser.
Utforske nærmiljøet mer.

*Kjennetegn/ forventninger/ progresjon 2,5 -
4 år*

Oppleve, og utvikle gruppefellesskapet
gjennom lek og aktiviteter. Skape
tilhørighet.
Barna har kunnskap om nærmiljøet og
kjenner seg igjen på ulike steder der de har
vært før.
Barna utvikler forståelse for ulike
tradisjoner og levesett.
Barna uttrykker egne meninger og formidler
sine ønsker verbalt. Utvikler tillit til egen
deltakelse i fellesskapet og påvirkning av
fellesskapet.

Førskoleklubben

Det siste året i barnehagen forberedes barna til skolestart. Vi har et eget opplegg for førskolebarna som strekker seg over hele året. Førskoleklubben møtes som regel en gang i uken, hvor pedagogisk leder har ansvar for planlegging og gjennomføring. På førskoleklubben vil barna møte ulike tema innenfor blant annet det forskningsbaserte førskoleopplegget “Lekbasert læring” som skal gi barna best mulig grunnlag for skolen. Aktivitetene i “Lekbasert læring” er lekne og preget av barns medvirkning. Lekbasert læring tar for seg fire områder vi vet er særlig avgjørende for at barn skal klare seg bra sosialt og faglig på skolen. De er organisert i fire kjerneområder; Sosial kompetanse, språk, selvregulering og matematikk. Førskolegruppa lager sine egne trivselsregler.

I førskolegruppa har vi fokus på at barna skal:

- Rekke opp hånda
- Være stille når andre prater
- Sitte i ro når det forventes
- Ta beskjeder
- Holde orden på klær, sko og skrivesaker

Vi jobber med at de skal bli selvstendige, og vil oppfordre de til å prøve det meste selv før de voksne reflekterer sammen med barna om hvordan oppgaven/utfordringen kan løses. Vi vil også oppfordre barna til å samarbeide og hjelpe hverandre før de ber om hjelp fra voksne, for å utvikle mer empati og respekt for hverandre.

Hverdagsaktiviteter

Bringesituasjon

Mål:

Foreldre og barn skal oppleve at de er velkomne i barnehagen, og at de blir sett og hørt. Foreldre skal oppleve at beskjeder de gir blir tatt på alvor.

Metoder:

Ansatte som møter barnet hilser til barnet og foreldrene, og bruker barnets navn når de kommer. De spør hvordan det er med barnet, om det har sovet godt om natta, om det har spist frokost. Øyekontakt med barna og foreldrene er viktig. Ansatte skal være blid og imøtekommende. Ansatte skal være tilgjengelige og tilby foreldre hjelp dersom de trenger det. Ansatte skriver ned beskjeder og gir viktige beskjeder muntlig til avdelingsleder eller styrer.

Henting

Mål:

Foreldre skal oppleve at barnet er blitt sett og hørt i løpet av dagen, og at de har hatt det trygt.

Metode:

Alltid positiv innstilling når vi snakker med foreldrene.
Vær ærlig, fortell dersom det har skjedd spesielle ting.
Alltid en tilgjengelig voksen.
Gi informasjon om dagen.
Vite hvor barnet er.
Si ha det bra!

Måltider

Frokost mellom 7.30-8.30, alt etter når barna kommer om morgenen. Kommer barnet etter 8.30 må det ha spist frokost hjemme.

Varm lunch serveres 10.30 på småbarn, og klokka 11.30 på storbarnsavdelingene.

To-måltidet serveres mellom 14.00-14.30.

Mål:

Øve opp gode bordmanerer.

Barna skal få oppleve fellesskapet rundt bordet.

Metode: Barna skal sitte rolig ved bordet.

Oppfordre barna til å vente på tur.

Bruke skje og gaffel.

Spise opp det vi har begynt på før vi ber om mer.

Si takk for maten.

De eldste rydder opp kopp, skje og fat etter seg selv og setter på kjøkkenbenken.

Samlingsstund

For å slippe mange overganger i løpet av en dag, gjennomfører vi ikke tradisjonelle samlingsstunder der alle må bryte opp leiken, alle må være med og alle må sitte i ro. Vi synger når noen har lyst til å synge, og vi leser bok hvis noen har lyst til å høre en bok. De som vil får være med. En samlingsstund eller voksenstyrt aktivitet kan arrangeres som en selvvalgt aktivitetsbase.

Bleieskift og døtrening

Mål:

Godt samspill mellom barn og voksne under stellesituasjonen.

Barnet skal ha positive opplevelser knyttet til døtrening.

Barna skal få gode renslighets-vaner og selvstendighetstrening.

Metode:

De voksne har blikkontakt med barnet som ligger på stellebordet.

Stellesituasjonen er en god en-til en- tid med hvert barn. Syng for barnet, syng sammen. Snakk med barnet, selv om barnet er for liten til å svare med ord.

Barna får tilbud om å gå do etter måltidene. Dobesøk avsluttes med håndvask for liten og stor.

Hjelper barna til å huske å gå på do.

Øve på å tørke seg selv, trekke opp i do og lukke dolokket.

Hvilestund/ soving

Mål:

Alle barn skal få dekket sitt behov for hvile og søvn i løpet av en barnehagedag.

Barnas individuelle behov blir tatt hensyn til.

Metode:

De yngste barna sover ute i vogn, inne ved ekstrem kulde.

De eldste hviler inne på madrasser eller improviserer mulighet for hvile ute på tur.

Bursdager

Mål:

Gjøre dagen spesiell for bursdagsbarnet.
Gjøre dagen hyggelig for resten av barnegruppa.

Metode:

Vi henger ut flagg for barnet på morgenen.

Vi har bursdagssamling for barnet, hvor det gjøres ulikt på avdelingene i forhold til barnets alder. Barnet får krone. Det serveres havregrynsvafler til to-måltidet.

Helsefremmende arbeid og nulltoleranse for mobbing

*“Barnehagen skal ha en helsefremmende
og en forebyggende funksjon og bidra til å
utjevne sosiale forskjeller”*

(Barnehageloven)

Barnehagen arbeider for at alle barn skal ha et godt og inkluderende oppvekst- og læringsmiljø med nulltoleranse for mobbing. Barnehagen skal være en mobbefri sone, og skal motarbeide all form for mobbing og utestenging. Barnehagen jobber aktivt med forebygging ved å styrke barnas sosiale kompetanse. Dersom vi mot formodning opplever mobbing eller utestengning i barnehagen, blir det satt inn strakstiltak; samtale med barna, foreldresamtaler, ekstraordinære foreldremøter og diskusjon i ledergruppa og personalgruppa.

Sosial kompetanse

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering. (Barnehageloven)

Sosial kompetanse handler om å kunne samhandle positivt med andre i ulike situasjoner. Denne kompetansen uttrykkes og tilegnes av barn i samspill med hverandre og med voksne. Den gjenspeiles i barns evne til å ta initiativ og til å opprettholde vennskap.

Sosial kompetanse utvikles kontinuerlig gjennom handlinger og opplevelser. Dette skjer i alle situasjoner i løpet av dagen.

Glede, humor og estetiske opplevelser må være kjennetegn ved barns tilværelse i barnehagen. I omsorg, lek og læring vil barns sosiale kompetanse både bli uttrykt og bekreftet ved at de viser evne til å leve seg inn i andres situasjon og viser medfølelse.

Barn kan tidlig vise at de bryr seg om hverandre, løser konflikter og tar andres perspektiv. De kan ta hensyn og vise omsorg. Dette skjer både gjennom kroppslige og språklige handlinger.

De må få trening i å medvirke til positive former for samhandling. Opplevelser av egenverd og mestring, lek med jevnaldrende og tilhørighet i et positivt fellesskap skal prege barnehagen

Sosial kompetanse er vesentlig for å motvirke utvikling av problematferd som diskriminering og mobbing. Barnehagen har en samfunnsoppgave i tidlig forebygging på dette området. Personalet er rollemodeller og bidrar gjennom egen væremåte til barns læring av sosiale ferdigheter. Et aktivt og tydelig personale er nødvendig for å skape et varmt og inkluderende sosialt miljø. Anerkjennende og støttende relasjoner er et grunnlag for utvikling av sosial kompetanse.

Omsorg, lek, danning og læring:

*Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.
(Barnehageloven)*

Barnehagens innhold skal bygge på et helhetlig læringssyn hvor danning, omsorg, lek og læring står sentralt.

“I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.

*Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring.”
(Rammeplanen-17)*

Omsorg

Personalet i barnehagen skal handle omsorgsfullt overfor alle barn i barnehagen, noe som krever at vi er oppmerksomme og åpne overfor hvert enkelt barn i barnehagen i alle sammenhenger og til enhver tid. Det er dermed viktig at de voksne har evne til å være lydhøre overfor barna, og at de viser nærhet og innlevelse.

De voksne skal by på et miljø som er preget av glede, humor, kreativitet og omtanke for fellesskapet.

Omsorg gjenspeiles i absolutt alt vi voksne gjør, vi er rollemodeller i alle handlinger og barna gjør det vi gjør, ikke det vi sier. I alle aldersgrupper er omsorg viktig, og spesielt for de minste barna som trenger mye fysisk nærhet.

Ofte trenger de minste barna et fang å sitte i, og vi ser at barna tør å utforske og utfolde seg mer i leken når de kan komme tilbake til en trygg og omsorgsfull voksen.

Lek

Når barna føler seg trygge kan de stå fritt til å utforske, leke og lære i barnehagen.

“Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne.”(Rammeplanen-17)

Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter.

(Barnehageloven)

“Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.” (Rammeplanen-17)

I Barnas Moa står den frie leken i sentrum

Den frie leken er en stor del av barnehagehverdagen, og er en helt sentral og viktig aktivitet for barna og deres utvikling.

En av de viktigste oppgavene vi har i barnehagen er å beskytte og ta vare på barnas naturlige, aktive og indremotiverte lek. Dette gjøre vi ved å unnlate å gripe inn og styre barnets lek unødvendig, og ved å ha nok tid til at det er mulig for barna å leke på eget initiativ, ut fra egne interesser og egen fantasi.

Barn leker på ulike måter, og de leker fordi de liker å leke og fordi de har lyst til det. De har ikke spesielle mål for leken som for eksempel å bli sterk, lære språk eller utvikle sin sosiale kompetanse. Lek er alltid frivillig, og vil også oppleves som attraktivt i seg selv. Barna har ingen opplevelse av tid når de leker, de kan gå helt opp i leken og være oppslukt av den aktiviteten de holder på med, og de opplever en redusert selvbevissthet i leken.

”Det er kanskje mulig å lære uten å leke, men det er ikke mulig å leke uten å lære!” (Kari Pape)

Leken kan stimulere alle sider ved barnets utvikling, dette gjelder både språklig, sosial, emosjonell, kognitiv, moralsk og motorisk utvikling. Leken er også med på å utvikle kreativitet, problemløsningsevne og å lære barnet noe om hvordan verden fungerer både sosialt og fysisk. Leken er også en aktivitet det går an å eksperimentere med. Det er mange ulike måter å uttrykke seg på, og mange ulike måter å gjøre ting på.

Læring

Barnehagen skal gi barn grunnleggende kunnskap på sentrale og aktuelle områder. Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter. (Barnehageloven)

Læring foregår hele tiden i det daglige samspill mellom barn- barn og mellom barn- voksne. Barn lærer hele tiden av det de opplever og erfarer.

Gode tilbakemeldinger fra de voksne og barns mestringsfølelse er viktig for barns lærelyst. Noen barn er vitebegjærlige og nysgjerrige, de spør mye og kommuniserer mye. Andre barn oppsøker ikke så ofte nye situasjoner, de er ikke like vitebegjærlige og spør ikke så mye. Det er viktig at de voksne deler av sin kunnskap, utfordrer barna og er oppfinnsomme, ikke minst for å vekke interesse hos de barna som ikke er så vitebegjærlige.

Danning

Vi tenker at danning først og fremst er en prosess som skjer i møtene mellom mennesker.

Danning er en livslang prosess som blant annet handler om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåter, og er en forutsetning for meningsdanning og demokrati.

Gjennom gode dannelsprosesser settes barn i stand til å håndtere livet ved at de utvikler evnen til å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og til å se seg selv som et verdifullt medlem av et større fellesskap. I en barnehage møtes små og store mennesker, her møtes folk med ulik bakgrunn, kultur, religion og utdanning. Møtet mellom mennesker i barnehagen må være preget av respekt og åpenhet mot hverandre, dette er forutsetningen for barnets danning. Samtidig må barnehagedagen være preget av menneskelig likeverd, solidaritet og likestilling.

Slik barnas hjem (foreldre, søsken, familie, nabolag, kulturopplevelser og media) preger barna, vil også våre valg her i barnehagen ha betydning for barnas dannelsesprosess.

Danning er mer enn utvikling, mer enn læring, mer enn omsorg, mer enn oppdragelse og mer enn sosialisering. Samtidig rommer danning alt dette.

Barn må få utfordringer, muligheter til å utvikle kunnskaper og ferdigheter og støtte for å handle omsorgsfullt og gjøre etisk begrunnede valg. Gjennom danning legges grunnlaget for barnets allsidige utvikling.

Barnehagen må arbeide med det fysiske og psykiske miljø som barna møter. Visjoner som respekt, åpenhet og mot må arbeides med hver dag og vises gjennom vårt arbeid.

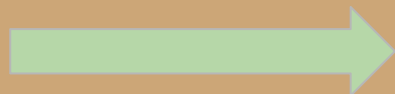
Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.

(Barnehageloven, Grunnloven og FNs barnekonvensjon)

Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen.

Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med deres alder og modenhet. Barnet skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta. (Rammeplanen-17)

Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. Også de yngste barna og barn som kommuniserer på andre måter enn gjennom tale, har rett til å gi uttrykk for sine synspunkter på egne vilkår. Barnehagen må observere og følge opp alle barns ulike uttrykk og behov. (Rammeplanen-17)

Både kroppslig og språklig gir barn uttrykk for hvordan de har det. De yngste barna formidler sine synspunkter ved kroppsholdninger, mimikk og andre følelsesmessige uttrykk. Barns følelsesmessige uttrykk skal bli tatt på alvor. Barn må støttes til å undre seg og stille spørsmål, de må oppmuntres aktivt til å gi uttrykk for sine tanker og meninger og møte anerkjennelse for sine uttrykk.

All planlegging vi gjør i barnehagen, og alle nedskrevne planer, både årsplaner og periodeplaner er et foreløpig produkt som kan endres underveis hvis det er grunner til det. Kun det aller viktigste står på månedsplanene, slik at det er rom for fleksibilitet, spontanitet, barns frie lek og medvirkning.

De voksne skal legge rammene for det pedagogiske arbeidet i barnehagen og sikre at alle barn får vekst og utvikling, men barna skal være med å påvirke innholdet.

I utgangspunktet kan barna medvirke i de fleste situasjoner, i den forstand at de kan ytre sine ønsker (her må vi også tolke barnas kroppsspråk), men det er ikke sikkert de kan få alle ønskene sine oppfylt. Barna kan ikke bestemme i situasjoner hvor de ikke skjønner konsekvensene av sine valg. De voksne må da forklare for barna hvorfor det ikke alltid blir helt som de ønsker.

Samarbeid

Personalsamarbeid:

Et godt personalarbeid er noe av det viktigste i en barnehage. Det er viktig at de voksne “snakker samme språk” og “ror i samme retning”. At de ansatte har en trygg og god arbeidsplass med et godt samarbeid, smitter over på ungene. Vi setter pris på glede og humor i hverdagen, og vektlegger det sosiale.

Personalet driver med eget utviklingsarbeid innad i barnehagen.

Foreldresamarbeid

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.

(Barnehageloven)

Sammenkomster med
familiene:

Hente-kaffe, dugnader,
luciafrokokst,
juleverksted,
besteforeldrekaffe og
sommerfest.

Barnehageloven pålegger alle barnehager å ha et foreldreråd (alle foreldre i barnehagen) og et samarbeidsutvalg (foreldrerepresentanter, representant for eier, representant fra personalet og styrer). Samarbeidsutvalget skal godkjenne årsplanen.

Et godt foreldresamarbeid er viktig for barnets beste. I Barnas Moa har vi to foreldremøter og tilbud om to foreldresamtaler pr år. Vi har også samtaler utover dette ved behov. Vi vektlegger den daglige kontakten i hente-bringesituasjonen, her utveksles mye informasjon som er viktig for at barna skal få det best mulig i barnehagen, og for at samarbeidet hjem-barnehage skal fungere optimalt.

Samarbeid med andre instanser

Ba-Fa (Barne- og familietjenesten):

PPT (Pedagogisk- psykologisk tjeneste)

Barnevern

Helsestasjon

Spesialpedagogisk førskoleteam

Ba-Fa har tilbud om "Småbarnslosen" i et ønske om tidlig innsats. Småbarnslosen er et lett tilgjengelig, tverrfaglig lavterskeltilbud for familier med barn i alderen 0-6 år, og for ansatte i barnehager som trenger noen å drøfte en bekymring med. En los videre i hjelpeapparatet.

https://www.levanger.kommune.no/Global/dokumenter/smabarnslosen_folder.pdf

Lavterskel betyr at man ønsker å bidra mens problemene ennå er ganske små. Småbarnslosen er et fast team bestående av helsesøster, spesialpedagoger, barnevernspedagog og psykolog.

PPT (Pedagogisk-Psykologisk tjeneste) og logoped

PPT er en hjelpeinstans for barn og unge, foreldre, barnehageansatte og lærere.

PPT er en sakkyndig instans ved tilråding om spesialpedagogisk hjelp. Dersom barnehagen ønsker samarbeid om og hjelp til enkeltbarn i barnehagen, må foreldrene ha gitt sitt samtykke. Foreldrene må trekkes aktivt med i dette samarbeidet.

Tjenesten skal være behjelpelig med tilrettelegging for et godt læringstilbud til barn med særlige vansker og behov.

Barnehagen og PPT kartlegger vansker og vurderer muligheter for barnet. PPT har selvstendig ansvar for sakkyndig vurdering av spørsmål om spesialpedagogisk hjelp i førskolealder.

PPT hjelper til ved spørsmål om barns utvikling, sosiale vansker, språkvansker, logopedisk behandling, lærevansker, konsentrasjon- og oppmerksomhetsproblemer, spørsmål rundt ADHD, adferdsvansker og barnets arbeidsmiljø, fysisk og psykososialt miljø i barnehagen.

Barnevern

Alle ansatte i barnehager er i barnehageloven § 22 pålagt opplysningsplikt uten hinder av taushetsplikt overfor barnevernet når det er grunn til å tro at et barn blir mishandlet eller det foreligger andre former for alvorlig omsorgssvikt.

Barnevernets hovedoppgave er å sikre at barn som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid.

For at barnevernet skal kunne ivareta denne oppgaven overfor barn i alvorlige situasjoner, vil barnevernet ofte være avhengig av å motta opplysninger fra andre.

Gjennom sin daglige, nære kontakt med barn er de ansatte i barnehagene i en sentral posisjon i forhold til å kunne observere og motta informasjon om barns omsorgs- og livssituasjon. For at barn i alvorlige situasjoner skal bli sett av barnevernet og få den hjelp de har behov for, er det svært viktig at de ansatte i barnehagene oppfyller opplysningsplikten når den inntreffer.

Helsestasjonen

Helsestasjonen har ansvar for å drive generelt forebyggende og helsefremmende arbeid for å trygge barns oppvekstvilkår i kommunen.

Helsestasjonen er en samarbeidspart for å tilrettelegge tilbudet for barn med særskilte behov. Videre er helsestasjonen sentral i kartlegging av barns språk.

Spesialpedagogisk førskoleteam (spes.ped team)

Spesialpedagogisk førskoleteam gir spesialpedagogisk hjelp til barn som har behov for det.

Spesialpedagogene jobber direkte mot førskolebarnet i barnehagen og i nært samarbeid med familien.

Spes.ped team er også en rådgivende og veiledende instans for familie og barnehage.

Samarbeid med skolen

Overgang barnehage- skole

Barnas Moa overleverer barn til ulike skoler i Levanger kommune. Barnehagene utveksler informasjon, med samtykke fra foreldrene, til skolen barnet skal begynne på. Nært samarbeid mellom barnehage og skole er særlig viktig for barn som har behov for særskilt tilrettelagt omsorgs- eller læringsmiljø.

Barnehagene utveksler informasjon, med samtykke fra foreldrene, til skolen barnet skal begynne på. Skolestarterne besøker skolen i forkant av førskoledagene.

Samarbeid med utdanningsinstitusjoner:

Praksisplasser

Barnas Moa kan motta elever og studenter i praksis fra henholdsvis ungdomsskoler, videregående skoler og Nord Universitet.

Lærebedrift:

Barnas Moa er godkjent som egen lærebedrift, og kan ta imot lærlinger i barne- og ungdomsarbeiderfaget.

Dokumentasjon og vurdering

Rammeplanen beskriver dokumentasjon som” informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen.”

Foreldre har rett til å se og få utlevert dokumentasjon om egne barn, og til å få slettet eller korrigert opplysninger som er feilaktige eller misvisende. (Rammeplanen-17)

Avdelingen sender ut nyhetsbrev til foreldrene der vi sier noe om perioden vi er inne i og informerer om kommende hendelser. Vi sier noe om barnegruppa og innholdet i dagene våre i tillegg til at vi sender ut månedsplan med oversikt over viktige dager og gjøremål i barnehagen, f.eks. turdager som foreldrene må vite om.

Vi dokumenterer arbeidet i barnehagen med bilder som viser hva barna opplever, lærer og gjør i barnehagen, bildene legges ut på facebook. Bildene vi tar er ikke gjenkjennbare av barna, og vi tar kun bilder av de barna der foreldrene har godkjent dette.

Dagene dokumenteres også på foreldremøter ved at foreldrene får se bilder av hva vi gjør i barnehagen. Vi prøver også å informere hver enkelt forelder daglig i hentesituasjonen om hva barnet har opplevd, lært og gjort den dagen.

For å kunne gjøre en god jobb i tråd med barnehagens overordnede mål, er det nødvendig med jevnlig vurderinger av arbeidet vi gjør, og dermed også den videre planleggingen. Målet med vurderingen er å få støtte i planleggingen, resultatene av vurderingene legges til grunn for videre arbeid. Derfor skjer vurderinger både underveis, i og etter at et opplegg er ferdig. Vurdering er viktig for å kunne se resultatet av arbeidet, og er samtidig en forberedelse til neste handling.

Vurderingsarbeidet gir økt kunnskap og kompetanse hos personalet, for eksempel om hva som fungerte og hva som ikke fungerte, slik at vi kan ta lærdom av egne erfaringer, og ut fra dette søke ny viten. Personalet i barnehagen vurderer og observerer kontinuerlig sitt daglige arbeid. De iakttar og deltar i barnas aktiviteter og vurderer sine handlinger, barnehagens planer og virksomhet ut fra dette. Vurdering skal omfatte barnehagen som helhet, barnehagens innhold, barnegruppene og det enkelte barn. Vi ser barnegruppa som en helhet, men vi tar hele tiden individuelle hensyn for å ivareta enkeltbarnet.

Barn har rett til vern om sin personlige integritet. Et etisk perspektiv skal derfor ligge til grunn ved dokumentasjon av barnegruppen og enkeltbarn.

Personopplysninger skal behandles i samsvar med personopplysningsloven. Med behandling av personopplysninger menes all innsamling, registrering, sammenstilling, lagring og utlevering av opplysninger og vurderinger som kan knyttes til en enkeltperson.

Dersom barnehagen skal utlevere personopplysninger om barnet til andre instanser og det ikke foreligger lovhjemmel, må foreldrene samtykke til dette. Kravet om samtykke fra foreldrene gjelder for eksempel ikke i tilfeller der personalet deler personopplysninger med barnevernet for å oppfylle opplysningsplikten i barnehageloven § 22.

Plan over vurderingsarbeidet:

Barnehagens arbeid skal vurderes, det vil si beskrives, analyseres og fortolkes i forhold til kriterier gitt i barnehageloven og rammeplanen.

Pedagogisk:

Område, hva skal vurderes:	Målsetting, hva hensikten er:	Når og hvor skal det vurderes, og hvem har ansvar for vurderingen:
Årsplan	Sikre at barnehagens pedagogiske virksomhet er i samsvar med Lov og Rammeplan. Sikre progresjon i barnehagens innhold. Gi brukere og myndigheter informasjon om barnehagens pedagogiske virksomhet. Synliggjøre avdelingenes pedagogiske mål og metoder	Ledermøte og personalmøte hvert år Styrer, pedagogisk leder og foreldre representanter er ansvarlige.
Ledermøter	Gi informasjon til, og fremme faglig utvikling hos pedagogene. Fremme samarbeidet mellom avdelingene. Sikre medinnflytelse i barnehagens virksomhet.	Ledermøte i mai/juni Styrer er ansvarlig
Avdelingsmøter	Ansvarliggjøre personalet i forhold til arbeidet på avdelingen. Samordne avdelingens virksomhet pedagogisk og praktisk. Korttidsplanlegging og evaluering	Personalmøte i desember og juni Ped.leder er ansvarlig for sin avdeling
Uteleken	Skape vennskap mellom barn og gi grovmotoriske utfordringer	Personalmøte i september og april Styrer er ansvarlig

Tradisjoner:

Område, hva skal vurderes:	Målsetting, hva hensikten er:	Når og hvor skal det vurderes, og hvem har ansvar for vurderingen:
Lucia	Markere tradisjon i barnehagen med sammenkomst barn, foreldre, personale. Gi de eldste barna bakgrunnshistorien	Ledermøte/ personalmøte direkte etter feiring Ped.leder er ansvarlig
Juleverksted	Markere tradisjoner og gi barna felles opplevelser	Personalmøte, januar Ped.leder er ansvarlig
Nissefest	Markere tradisjoner i barnehagen med barn og personale	Ledermøte/personalmøte i januar Ped.leder er ansvarlig
Hentekaffe siste dagen før påske	Markere tradisjoner i barnehagen med barn, foreldre og personale	Ledermøte/ personalmøte direkte etter feiring Ped.leder er ansvarlig
Sommerfest	Felles opplevelse med grilling, forestilling, markering av barnehageårets slutt	Ledermøte/ personalmøte i august Styrer er ansvarlig

Personalet:

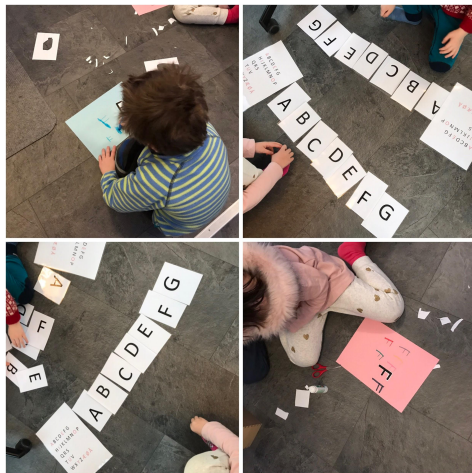
Område, hva skal vurderes:	Målsetting, hva hensikten er:	Når og hvor skal det vurderes, og hvem har ansvar for vurderingen:
Personal samarbeid	Skape et trygt og positivt miljø som fremmer faglig utvikling	Ledermøte/ personalmøte en gang i året, på våren Styrer har ansvar
Personalmøter	Gi personalet felles faglig inspirasjon og utvikling. Samordne barnehagens virksomhet. Bidra til samhold og fellesskap	Ledermøte en gang i året Styrer har ansvar
Planleggings dager	Samarbeide i personalgruppa om planer og tema for barnehagens virksomhet. Felles faglig inspirasjon og kompetanseheving	Ledermøte/ personalmøte direkte etter hver planleggingsdag Styrer er ansvarlig

Foreldre:

Område, hva skal vurderes:	Målsetting, hva hensikten er:	Når og hvor skal det vurderes, og hvem har ansvar for vurderingen:
Foreldre-samarbeid	Utvikle et positivt tillitsforhold som åpner for gjensidig informasjon og nært samarbeid	Personalmøte/ foreldremøte i juni Styrer er ansvarlig
Foreldre-møter	Samarbeid mellom foreldre og personale vedrørende barnehagens virksomhet.	Personalmøte direkte etter foreldremøtet Styrer er ansvarlig
Informasjon til nye foreldre	Gi nye foreldre trygghet til å møte barnehagen	Møte mellom pedagog og foreldre i juni Styrer er ansvarlig

Barn:

Område, hva skal vurderes:	Målsetting, hva hensikten er:	Når og hvor skal det vurderes, og hvem har ansvar for vurderingen:
Barns trivsel og medvirkning	Kvalitetssikring sikrer av barnas tilbakemelding er medvirkende i utviklingsarbeidet.	Barneintervju og observasjoner. Ped.leder er ansvarlig, men kan delegere til andre i forbindelse med gjennomføringen.

TRAS: (tidlig registrering av språkutvikling – i tidlig samspill):
TRAS er et registreringsskjema for språk- og sosial kompetanse hos barn i alderen 2-5 år.

Pedagogene i barnehagen bruker TRAS som hjelp i observasjons- og vurderingsarbeidet. TRAS er en metode vi bruker for å få godt og objektivt grunnlag for f.eks. foreldresamtaler.

Vi bruker TRAS der vi ser at det kan være nødvendig, for eksempel ved sen språkutvikling. Skjemaene kan brukes som viktig dokumentasjon ved oppmelding til ppt, logoped etc. Ved behov følger også ferdig utfylte skjema barnet over til skolen, med foreldrenes tillatelse.